

Орто бэлэх оголоругар аналлаах урууь дьарыгын технологической картата

Темата: «Куобах барахсан»

Сыала: Куобахха сана кыьынны сону мааннай курууппа кэмэтунэн оноруу.

Соруктара:

1. Оголорго куобах уратытын туьунан билиьиннэрии.
2. Оголор тарбахтарын сайыннарыы.
3. Атын, араас ньымалары туттан урууьдуурга ууьуу.
4. Урууьдуур дьобуру сайыннарыы
5. Кыьллалары аьынарга уэрэтии, кинилэргэ кэмэлэьэргэ угуйуу.

Иитэеччи: Асекритова Саргылана Егоровна

Дьарык туьумэхтэрэ, бириэмэтэ	Туьумэх соруктара	Иитэеччи дьайыыта	Оголор кыттыылар	Туьумэххэ туттуллар тэриллэр, ньымалар	Туьумэх тумугэр ситиьиллэр сыал
Тэрийии 3 мун	О5о дьарыкка кыттар тугэнин оноруу Бол5омтону тутуу	- Оголоор, кэрун эрэ, тарбахтарбытын уэьэ уунабыт, кун сарданатын ыллыбыт, сурэхпитигэр туттубут уонна бэйэ бэйэбитигэр биэрдибит. Мичээрдиэххэ кун курдук. Маладьыастар! Олоппосторго олоруохха. - Кэрун эрэ, мин илиибэр туох эрэ баар...Туох буолуой, ким таайыай? - Ыоп! Тугуй бу? - Оголоор, отгон миэхэ моркуоп анара эрэ баар дии, анарын ким эрэ сизбит. - Ким сизбитэ буолуой?	Оголор иитэеччини утуктэн хамсанылары онороллор. Бэйэ бэйэлэригэр мичээрдииллэр. Олоппосторго олороллор. Таайа сатыыллар. Моркуоп! Оголор таайаллар.	Тарбахтары эрчийии, хамсанылары оноруу. Бэйэ бэйэгэ утуэ сыьыаны иитии Иитэеччи илиитигэр моркуоп анарын кистиир Оголору тылынан, ыйытыннан интэриэьиргэтии,	Оголор санааларын кэтэьуу. Дьарыкка бэлэмнэьин Бол5омтону тарды

		- Ээ, кырдык, куобах сизбит эбит!	- Куобах.	болсомтолорун тарды.	
Сурун чааа 3 мун	Остуоруйа эйгэтигэр угуйуу. Куобах уратытын туьунан билиьиннэрии.	<p>- Оголоор, отгон эьиги куобах туьунан остуоруйа истиэххитин багарагыт?</p> <p>- Уруут урут олорбута эбитэ ойуурга биир куобахчаан. Кини ийэлээх уонна абалаах эбит. Бу куобахчаан куну быьа оонньоон тахсар эбит. Кини элбэх добордоох: хатын, араас элбэх талахтар, оттор-мастар.</p> <p>Арай биир сарсыарда борон Куобахчаан оонньоу тахсан баран соьуйбут! Кэрбут уонна кини доботторун билбэтэх! «Туох буоллугут, ьарыйдыгыт дуо?!»- диэбит.</p> <p>- Суох, куьун кэллэ диэбиттэр,- хатыннар.</p> <p>- Куьун кэллэ,- диэбиттэр талахтар. Кэрун эрэ, оголоор, барыта хайдах эннээх буолбутуй?</p> <p>Куобахчаан кутгаммыт. Куьунтэн куотан дьизэтигэр ойбут.</p> <p>- Ийээ, Куьун диэн кимий?- диэн ьыйытааччы буолбут.</p> <p>Онуоха ийэтэ кулбут уонна эппит:</p> <p>- Ол Куьун диэн туох буолуой, Кыьын кэлиэ дии! Кыьын кэллэгинэ эн соннун дьэ кэрэрэ буолуо!</p> <p>Эр этэр буолбатах, кьын тийэн кэлбит. Ойуур, тыа барыта:</p>	<p>Оголор эппиэттэрэ</p> <p>Оголор эппиэттэрэ</p>	<p>Т. Воронина «Куобах туьунан остуоруйа» Сайынны, куьунну, кьыьинны ойуур ойуулар. Борон уонна урун эннээх куобах оонньоур</p> <p>Куьун ойуутун ууран биэрии.</p> <p>Ыйытыынан оголору кэпсэтиигэ тарды.</p> <p>Кьын ойуутун ууруу.</p>	<p>Интэриэьи уэскэтии. Остуоруйа кэмэтуэнэн дьыл кэмнэрин чинэтии.</p>

	<p>Дьарык сыалын арийыы</p>	<p>хатыннар, талахтар бары ур урун хаар сагынньах кэспиттэр. Кэрун эрэ! Бу биьиги билэр куобахчааммыт дуо? Сана хаарга тахсан ойуоккалыы оонньуу сылдыар! Куобахчаан туга уларыйбытый, оболоор? - Отгон , оболоор, арай куобах борон сырыппыта буоллар туох буолуо этэй? Саамай сэп. Куобах хаар курдук урун эннэнэн эстээхтэруттэн саар, хаарга сыттагына кэстубэт. - Отгон оголоор, биьихэ бу атын куобахчааннар кэлбиттэр. Кинилэр эссэ соннорун уларыта иликтэр эбит. - Куобахчааннарга кэмэлэьэбут? - Отгон мин эьихэ хайдах учугэй сону онорору кэрдэруэм. - Чэ эрэ, оголоор, Куобахчааннары кытта ойуоккалаан остуолларга барыахха!</p>	<p>Оголор эппиэттэрэ</p> <p>Оголор бары куобах курдук ойуоккалаан остуолларга тийэн ололорлор</p>	<p>Урун куобах оонньуура.</p> <p>Оголору кэпсэтиигэ тардыы</p> <p>Бэлэм Куобах ойуулар(обо ахсаанынан)</p> <p>Хамсаныылаах эрчиллии</p>	<p>Оболору кэпсэтиигэ тардыы, ситимнээх сананы сайыннарыы.</p>
<p>Сурун улэ 5 мун</p>	<p>Уруьуй хаамыытын кэрдэруу. Сана ньыманнан уруьуйдуурга уэрэтии</p>	<p>- Биьихэ наада килиэй уонна мааннай курууппа. Бастаан, оголоор, мин хайдах гынарбын болбойон кэрун. Онтон бэйэгит оноруоххут. 1. Бастаан ылабыт килиэйи уонна куобахпытын барытын килиэйинэн биьэбит. Ыраастык туттабыт, сурааьын таьыгар тахсыбаппыт. 2. Курууппабытын ылабыт уонна куобахпыт урдугэр хойуутук кутабыт. Куобахпыт кэстубэт буолла.</p>	<p>.</p>	<p>Хас биирдии обобо ПВА килиэй, ыьиккэ мааннай курууппа, салфетка.</p>	<p>Болбойон истии, кэруу. Уруьуйдуур дьобуру сайыннарыы.</p>

		<p>3. Салфетканы ылабыт куобахпытын сабабыт уонна илиибитинэн баттыбыт, килиэйгэ учугэйдик сыбыннын диэн.</p> <p>4. Сэрэнэн салфеткабытын ылабыт. Билигин бары куобахтарбытын ылабыт уонна сана учугэй сон оноробут.</p>	Бэйэ улэлээбинэ	О5олорго биирдиилээн кэмэ	Бэйэ улэлиир сатабылын ситиби
<p>О5олор сылайбыттарын кэрэн хамсаныылаах эрчиллии онотторуу 2 мун</p>	<p>Сынньалан.</p> <p>Илиилэрин, тарбахтары эрчийэр хамсаныылар</p>	<p>Куобахпыт хата тууэр дылы сынньаныахха. Оонньоохха.</p> <p>- Куобах, куобах барахсан Куотан куотан кэлэннин Ойуур, ойуур быыыгар Утуйа, утуйа сытагын.</p> <p>Булчут, булчут о5онньор Булбат, булбат инигин. Ытын, ытын обургу</p> <p>Ыраах, ыраах куотан хаалла.</p>	<p>- Илиилэрин уэбэ туттан куобах курдук ойоллор</p> <p>- Ытыстарын бииргэ тутан иэдэстэрин анныгар ууралар</p> <p>- Сааннан кыныыллар</p> <p>- Сэмуйэ, ылгын тарбахтарын хороччу тутан ыт онороллор</p> <p>- илиилэринэн сапсыйаллар</p>	Хамсаныылаах эрчиллии	Эти- хааны эрчийии
3 мун	Куобах харагын, муннун уруууйдаабын	<p>- Куобахтарбытын сэрэнэн поднос урдугэр тэбибит, ордук курууппабытын то5обут.</p> <p>- Кэрун эрэ хайдах курдук учугэйчээн сонноох куобахтар табыстылар?! Маладьыастар.</p> <p>- О5олоор, оттон куобахтарбытыгар туох тийбэтий?</p> <p>- Билигин киистэлэрбитин ылабыт уонна хара гуашь кыраасканнан харах уонна мурун оноруохпут. Куобахтарбыт бэлэм буоллулар. Ойуурдарыгар ойдулар.</p>	- Онорбут улэлэрин кэрэн дуоьуйуу	Оголорго хас биирдиилэригэр хара эннээх гуашь. Синньигэс киистэ.	Ыраастык тутта уэрэнии

Тумук 2 мун	Кыылланы аынарга, кинилэргэ кэмэлээ уэрэтии. Утуэ санаалаах буоларга иитии.	<ul style="list-style-type: none"> - Куобахтарбыт набаа уэрбуттэр дии, хаар курдук сана соннононор. Кинилэргэ кэмэлэспуккутуттэн уэрдугут дуо? - Отгон курууппаннан урууыдуур хайдах эбитий? Сэбулээтигит дуо? - Аныгыскыга ким эмит кэмэбэ наадыйдабына кэмэлэуэххут дуо? - Маладьыастар! Куруук итинник атыттарга кэмэлээр, утуэ санаалаах буолун. 	- Ыйытыыга оговор эппиэттэрэ.	Оболору кэпсэтиигэ тарды. Санааларын этэ уэрэтии	Улэлэриттэн астыналлар, уэрэллэр
2 мун		<ul style="list-style-type: none"> - Кэрүн эрэ, оголоор, миэхэ бу атын куобахчааннар кэллилэр уонна биьиги оговору кытта оонньоохпутун багарабыт дииллэр. Отгон эьиги оонньооххутун багарагыт? - Оччого куобахчааннарга бэйэгит оонньоур хоскутун ильдэн кэрдэрүн. Бииргэ оонньоон. 	Тарбахха кэтиллэр куобахтарынан оонньообун	Тарбахха кэтиллэр куобахчаан оонньоурдар (о5о ахсаанынан)	Эссэ да маннык дьарыкка сылдьар бабаларын кууурдуу
Дьарык барыта 20 мун					